

Asia: VN/1752/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen täydentämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Laki jätelain muuttamisesta ja pykäläperustelut

9 §. Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot

-

22 §. Valtion viranomaiset

-

24 a §. Markkinavalvonta

-

25 §. Muut valvontaviranomaiset

-

46 §. Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

-

48 §. Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

-

52 §. Toimet uudelleenkäytön edistämiseksi ja jätteen synnyn ehkäisemiseksi

MTK vastustaa sitä, että lain tasolla määritellään tuottajayhteisön jätteen synnyn vähentämiseen ja ehkäisemiseen osoitetun rahoituksen prosenttimäärä. PPWR:ssä ei aseteta jäsenmaille velvollisuutta määritellä prosentuaalista vähimmäisrahoitustamäärää. MTK pitää lain tasolla määriteltyä prosenttimäärää liian sitovana varsinkin, kun tässä vaiheessa ei ole vielä selvää, miten tuottajayhteisöt voisivat käyttää kyseisen maksun tai mitä kuluja tuohon 5 % lasketaan. MTK:n mielestä mahdollisista prosenttiosuuksista tulisi säätää vasta, jos ja kun komissiolta tulee selventävää ohjeistusta aiheesta. Lisäksi MTK:n mielestä asiasta voisi olla joustavinta säätää kansallisessa asetuksessa jos ja kun asia tulee ajankohtaiseksi.

Ehdotettu 5 % osuus olisi todella huomattava ja voisi mahdollisesti aiheuttaa tuottajavastuumaksujen korottamista vastaavalla osuudella. Tämä olisi huomattava uusi kustannus tuottajille. Mikäli lakiin pitää ehdottomasti säätää prosentuaalinen vähimmäisrahoitusmäärä, MTK ehdottaa, että se on kohtuullisempi, kuten esim 1 %.

55 §. Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

-

61 §. Eräiden tuotteiden tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä vaadittava vakuus

MTK esittää, että tämän jätelain muutoksen yhteydessä päivitetään myös jätelain 64 § vastaamaan kiertotalouslakityöryhmän esitystä kyseisestä 64 §. Hallituksen esitysluonnoksessa pakkausten tuottajayhteisölle osoitetaan uusi velvoite asettaa vakuus, jolla voidaan kattaa jätehuollon kustannukset kolmen kuukauden ajan (ehdotettu 61 §). Lisäksi tuottajayhteisön toiminnan turvaamista koskevan jätelain 64 §:n mukaan tuottajayhteisön tulee esittää selvitys tuottajavastuun toteuttamiseen liittyvistä riittävistä taloudellisista järjestelyistä.

Kansallista kiertotalouslakia valmistelleen työryhmän ehdotuksessa vaadittavaan vakuuteen liittyy olennaisesti kevennys, jonka mukaan vakuuden antaneen tuottajayhteisön jätelain 64§:n mukaista velvoitetta taloudellisen toimintakyvyn osoittamiseen laskettaisiin samanaikaisesti kuudesta kolmeen kuukauteen. MTK mielestä vastaava kevennys tulisi ottaa lausunnoilla olevaan lainsäädäntöehdotukseen.

63 §. Tuottajayhteisön toiminta

-

63 a §. Tuottajien maksuosuudet ja niiden mukauttaminen

-

66 a §. Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

-

68 §. Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

Ehdotetussa 68 § esitetään, että juomapakkausten palautusjärjestelmän jäseniltä perittävästä jäsenmaksusta osoitetaan 5 % jätteen synnyn vähentämiseen ja ehkäisemiseen. Ehdotettu 68 § vastaisi tässä esityksessä myös ehdotettua 52 §. MTK:n kommentit 68 § osalta ovat samat kuin 52 § osalta:

MTK vastustaa sitä, että lain tasolla määritellään tuottajayhteisön jätteen synnyn vähentämiseen ja ehkäisemiseen osoitetun rahoituksen prosenttimäärä. PPWR:ssä ei aseteta jäsenmaille velvollisuutta määritellä prosentuaalista vähimmäisrahoitustamäärää. MTK pitää lain tasolla määriteltyä

prosenttimäärää liian sitovana varsinkin, kun tässä vaiheessa ei ole vielä selvää, miten tuottajayhteisöt voisivat käyttää kyseisen maksun tai mitä kuluja tuohon 5 % lasketaan. MTK:n mielestä mahdollisista prosenttiosuuksista tulisi säätää vasta jos ja kun komissiolta tulee selventävää ohjeistusta aiheesta. Lisäksi MTK:n mielestä asiasta voisi olla joustavinta säätää kansallisessa asetuksessa jos ja kun asia tulee ajankohtaiseksi.

MTK on sitä mieltä, että ehdotettu 5 % osuus olisi todella huomattava ja voisi mahdollisesti aiheuttaa tuottajavastuumaksujen korottamista vastaavalla osuudelle. Tämä olisi huomattava uusi kustannus tuottajille. Mikäli lakiin pitää ehdottomasti säätää prosentuaalinen vähimmäisrahoitusmäärä, MTK ehdottaa, että se on kohtuullisempi, kuten esim 1 %.

101 §. Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

-

102 §. Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

-

122 §. Tiedonsaantioikeus

-

126 §. Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

-

128 §. Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

-

144 §. Maksut

-

Laki verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain 1 ja 17 §:n muuttamisesta ja pykäläperustelut

1 §. Digitaalisten palvelujen koordinaattori ja muut toimivaltaiset viranomaiset

-

17 §. Eräiden verkkoalustojen tarjoajien seuraamusmaksut

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 23 §:n muuttamisesta ja pykäläperustelut (HE-luonnos luku 7)

23 § Markkinavalvonta

-

Muut kommentit

Mahdolliset muut kommentit HE-luonnokseen

Komission lupaamat pakkausasetuksen soveltamista koskevat tulkintaohjeet sekä kirjalliset vastaukset jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kysymyksiin ovat viivästyneet merkittävästi ja vaikeuttaneet niin jäsenmaiden kuin yritysten valmistautumista pakkauksia ja pakkausjätettä (PPWR) koskevan asetuksen toimeenpanoon. Tulkintaohjeiden puuttuminen uhkaa johtaa kansallisiin ratkaisuihin, jotka haittaavat erityisesti EU:n sisämarkkinoilla toimivia yrityksiä. MTK pitää tärkeänä, että yritysten oikeusvarmuuden ja tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi sekä kansallisen lisäsääntelyn välttämiseksi asetuksen vaatimukset tarkennetaan kansalliseen lainsäädäntöön vasta sen jälkeen, kun komission tulkintaohjeet on virallisesti julkaistu.

MTK pitää erityisen tärkeänä, että kansalliset viranomaiset antavat kansalliset ohjeistukset mahdollisimman nopeasti komission ohjeiden saamisen jälkeen.

Hunnakko Jenni
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry